

Pilotni projekt

Skupnostno upravljanje z življenjskimi viri v občini

Razpisna dokumentacija

Vsebina:

O projektu in konceptu Skupnostno upravljanje z življenjskimi viri

Pravila in pogoji za izvedbo pilotnega projekta

1. Kaj vključuje pilotni projekt oz. kaj nudimo
2. Poziv občinam k prijavi interesa
3. Rok za prijavo interesa in način oddaje prijav
4. Pogoji sodelovanja v pilotnem projektu
5. Izbor občine – postopek izbire
6. Dodatne informacije

Priloga 1: Obrazec za prijavo interesa za sodelovanje v pilotnem projektu **Skupnostno upravljanje z življenjskimi viri v občini**

O projektu in konceptu Skupnostno upravljanje z življenjskimi viri

O projektu

Društvo Focus, Umanotera, Inštitut za politike prostora in Pravno informacijski center nevladnih organizacij v letu 2016 izvajamo projekt Skupnostno upravljanje z življenjskimi viri. Njegov namen je spodbuditi lokalne skupnosti, da si zagotovijo blaginjo in prispevajo k prehodu v nizkoogljično družbo in krožno gospodarstvo s trajnostnim upravljanjem virov v lokalnih okoljih. Več o aktivnostih projekta je na voljo na www.focus.si.

Življenjski viri in razvojne priložnosti

Slovenija je bogato obdarjena z nizkoogljičnimi in trajnostnimi življenjskimi viri, katerih vrednost v luči globalnih procesov hitro narašča. To so gozdovi in les kot obnovljiva surovina krožnega gospodarstva, kakovostni in količinsko obilni vodni viri, obnovljivi viri energije (sonce, voda, biomasa, geotermija, veter), rodovitna prst in prijazno podnebje za pridelavo hrane in industrijskih rastlin, lepota in raznolikost krajine, biotska raznovrstnost. Veliko priložnosti za prehod v nizkoogljično in trajnostno družbo izhaja tudi iz trajnostne rabe prostora in učinkovitejše rabe energije. Kljub temu, da imamo s tako bogato mavrico življenjskih virov izjemno osnovo za družbeno blaginjo, pa ta ni samoumevna. Koristi od naših virov si lahko prisvoji kdo drug, lahko ostanejo neizkoriščene ali pa jih z netrajnostno rabo uničimo. Zato moramo vire ozavestiti kot razvojne potenciale, kot skupnost narediti načrte za njihovo uporabo ter zagotoviti trajnostno upravljanje z njimi, da bodo koristi uživali tudi naši zanamci.

Skupnostno upravljanje z življenjskimi viri – sinergijsko gonilo prehoda v nizkoogljično družbo

Celovite in trajne blaginje si ne moremo zagotoviti kot posamezniki, niti kot posamezne organizacije. Ključna področja, za katera moramo stopiti skupaj in ki zagotavljajo blaginjo v lokalni skupnosti, so: samooskrba s hrano; energetska učinkovitost in oskrba z energijo iz lokalnih obnovljivih virov; lokalno krožno gospodarstvo ter trajnostno urejanje prostora. Lokalne skupnosti so življenjsko zainteresirane za trajnostno upravljanje z viri v svojem okolju in so najbolj naraven varuh ohranjanja količine in kakovosti virov, saj ti predstavljajo osnovo za njihov blaginjo. Takšno upravljanje prinaša številne sinergijske učinke: skupnostim omogočajo izkoriščanje lokalnih naravnih virov za izgradnjo družbenega kapitala, ustvarjanje zelenih zaposlitvenih možnosti v lokalnem okolju ter ustvarjanje prihodkov za reševanje razvojnih potreb skupnosti. Poleg tega prispeva k prehranski in energetske samooskrbi ter povečanju konkurenčnosti z ozelenitvijo obstoječe industrije in gradbeništva.

Pilotni projekt Upravljanje z življenjskimi viri v občini

Za izvedbo pilotnega projekta iščemo lokalno skupnost, ki želi razviti in podpreti skupnostne modele delovanja, pri tem pa prepozna svojo vlogo skrbnika ohranjanja količine in kakovosti življenjskih virov v svojem okolju.

S pilotnim projektom želimo okrepiti izbrano lokalno skupnost za prispevanje k prehodu v nizkoogljično družbo in krožno gospodarstvo s trajnostnim skupnostnim upravljanjem z življenjskimi viri v lokalnem okolju, ki odkriva nove paradigme pri spopadanju z izzivi današnjega časa in ki je lahko navdih za druga okolja v Sloveniji.

Pravila in pogoji za izvedbo pilotnega projekta

1. Kaj vključuje pilotni projekt oz. kaj nudimo

Društvo Focus, Umanotera, Inštitut za politike prostora in Pravno informacijski center nevladnih organizacij (izvajalci) bodo v okviru pilotnega projekta zainteresirano občino podprli pri pripravi projektov upravljanja z življenjskimi viri v občini.

Pilotni projekt bo potekal v 3 sklopih:

a) Analiza stanja v občini

Pripravljen bo pregled stanja in možnosti za skupnostne projekte v občini po posameznih področjih, kjer lahko to najbolj učinkovito doprinese k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, prilagajanju na podnebne spremembe in ozaveščanju prebivalstva. To so predvsem naslednja področja:

- oskrba s hrano;
- oskrba z energijo;
- upravljanje z viri (krožno gospodarstvo, trajnostna potrošnja);
- stavbe in urbani prostori;
- urejanje prostora (tudi varstvo kmetijskih površin, gozdov);
- trajnostna mobilnost;
- tudi druga, kjer uspešne prakse iz tujine kažejo na doseganje zelenih učinkov.

Analiza bo vključevala:

- pregled razpoložljivosti in kakovosti življenjskih virov v občini;
- pregled formaliziranih možnosti sodelovanja med subjekti na lokalni ravni;
- širši normativni okvir in strateške usmeritve (države, EU) na posameznem področju;
- pregled različnih možnosti financiranja skupnostnih projektov;
- pregled ovir za realizacijo projektov.

b) Pravni pregled, ocena stanja ter nabor predlogov v občini

Na podlagi analize stanja v občini bomo pripravili nabor predlogov za uvedbo skupnostnega upravljanja. Pri tem bomo upoštevali pravne možnosti in ovire, ki so lokalnega značaja, kot so območje Natura, zaščitena območja, kulturna dediščina, gozdovi, transportne poti in stanje onesnaženosti.

Oceno stanja bomo po posvetovanju z občino in lokalnimi akterji razširili še z identifikacijo že obstoječih lokalnih pobud, ki jih je smiselno podpreti.

Glede na pripravljeno analizo in ob upoštevanju vseh pogojev (prisotnost virov, pravne omejitve in lokalne pobude) bomo podali nabor predlogov za uvedbo skupnostnega upravljanja, kot so stanovanjske kooperative, skupnostni OVE in URE projekti, energetske zadruge, souporaba avtomobila ali koles, skupnostni vrtilčki.

c) Oblikovanje predlogov za skupnostne projekte in priprava projekta do izvedbe (načrt dela, usposabljanje lokalnega koordinatorja, predstavitev izbranih rešitev za javnost)

Na participativen način, v sodelovanju z lokalnimi deležniki, bodo pripravljene predloge za skupnostne projekte (scenariji) z oceno možnosti za njihovo realizacijo glede na pravno in dejansko stanje, možnosti financiranja in možnosti družbene podpore. V okviru participatornega procesa bo vzpostavljena tudi lokalna podporna skupina oziroma bo s sprotnim usposabljanjem oz. učenjem skozi delo usposobljen lokalni koordinator. Izbrani bodo 3 skupnostni projekti, za katere bo z aktivnim sodelovanjem lokalnih deležnikov, ki bodo vključeni v realizacijo projekta, izdelan načrt dela in izvedbe projektov. V okviru načrtovanja projektov bo opravljena študija izvedljivosti, ki bo vključevala tehnične, finančne, pravne in komunikacijske vidike. Za izbrane pilotne projekte bodo pripravljene tudi poslovni načrti. Javnost v lokalnem okolju bo o projektih obveščena tudi preko medijev in predstavitve na dogodku.

2. Poziv občinam k prijavi interesa

Poziv občinam k prijavi interesa za sodelovanje v pilotnem projektu je bil javno objavljen 20. maja 2016 na spletni strani projekta www.focus.si.

3. Rok za prijavo interesa in način oddaje prijav

Rok za oddajo prijave interesa je **1. julij 2016 do 12. ure**. Prijavo pošljite po elektronski pošti na naslov tomi@focus.si. Prijava mora biti izpolnjena v slovenskem jeziku in naj bo v obliki besedila na priloženem obrazcu (format Word). Prijava naj ne presega 1.500 besed.

4. Pogoji sodelovanja v pilotnem projektu

Sodelujejo lahko občine, katerih zaposleni niso člani strokovne komisije ali njihovi ožji sorodniki.

S prijavo interesa prijavitelj (občina) soglaša, da bodo izvajalci dokumentirali proces izvedbe pilotnega projekta in ga vključili v priročnike, kjer bodo predstavljene izkušnje in priporočila za izvedbo skupnostnih projektov, ter da bo predstavljen na spletnih straneh in v družabnih medijih ter predstavnikom medijev.

V ta namen se prijavitelj obveže, da bo v celotnem procesu sodeloval pri izvedbi pilotnega projekta in da bo (po potrebi) sodeloval z novinarji pri pripravi medijskih prispevkov.

Izvajalci bodo s podatki ravnali v skladu z Zakonom o varovanju osebnih podatkov.

5. Izbor občine – postopek izbire

O izboru bomo prijavitelje obvestili po elektronski pošti najkasneje do **15. julija 2016**. Izvajanje pilotnega projekta bo potekalo med avgustom in novembrom 2016 oz. po dogovoru z izbrano občino.

Prispele vloge bo ocenjevala strokovna komisija, ki je sestavljena iz predstavnikov organizacij, ki izvajajo projekt *Skupnostno upravljanje z življenjskimi viri* in ki imajo strokovna znanja ter izkušnje na posameznih področjih, ki jih bo pilotni projekt pokrival, in ki niso interesno povezani

z občinami. Sestavljajo jo naslednji člani: Tomi Tkalec, Barbara Kvac, Renata Karba, Senka Šifkovič Vrbica, Marko Peterlin, Petra Očkerl.

Člani komisije bodo prispele prijave **izbrali po naslednjih merilih**:

- trajnostna usmeritev lokalne skupnosti;
- vizija razvoja lokalne skupnosti (če vizija obstaja in ali je bila pripravljena na participativen način);
- razpoložljivost življenjskih virov in ključni razvojni potenciali občine;
- povezanost različnih deležnikov v lokalni skupnosti;
- izvedljivost skupnostnih projektov po posameznih področjih, kjer lahko to najbolj učinkovito in trajno doprinese k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, prilagajanju na podnebne spremembe in ozaveščanju prebivalstva;
- potrebe lokalne skupnosti za skupnostno trajnostno delovanje;
- komunikacijski potencial pilotnega projekta in možnost prenosa na druga območja Slovenije.

Vsak ocenjevalec v prvi fazi samostojno in neodvisno preuči vsebino prijavnih občin in poda svoje ocene v ocenjevalnem listu ločeno za vsako posamezno prijavo. Ocene je treba podati za vsako posamezno merilo ocene v pripravljene ocenjevalne liste. Za vsako od meril ocenjevalec poleg številčne ocene poda še kratko pisno obrazložitev ocene. Nato poteka posvetovanje med ocenjevalci, ki med seboj uskladijo skupno oceno posamezne prijave in naredijo skupni izbor na podlagi primerjave vseh ocen in skupnega posvetovanja. Komisija si pridržuje pravico, da ne izbere nobenega prijavitelja.

6. Dodatne informacije

Tomi Tkalec, vodja projekta, tomi@focus.si, 059 071 325.

Priloga 1:

Prijava interesa za sodelovanje v pilotnem projektu **Skupnostno upravljanje z življenjskimi viri v občini**

I. Osnovni podatki

Ime občine	
Naslov	
Telefonska številka	
Elektronska pošta	
Spletna stran	
Kontaktna oseba	
Elektronska pošta kontaktne osebe	

II. Predstavitev in potrebe občine (največ 1.500 besed)

(Dodajte povezave na dokumente in spletne strani do sprejetih in objavljenih dokumentov, strategij in opisanih aktivnosti.)

Trajnostna usmeritev lokalne skupnosti (aktivnosti v teku ali že izvedene aktivnosti v občini, ki vodijo v trajnostni lokalni razvoj)
Vizija razvoja lokalne skupnosti (kakšen razvoj lokalne skupnosti vidite do leta 2030 in ali je bila vizija pripravljena na vključujoč način – opišite, kako je potekalo vključevanje deležnikov)
Ključni življenjski viri in razvojni potenciali občine (naravni, človeški in drugi viri vašega lokalnega okolja, lokalne specifikke in morebitna varovana območja narave – opišite življenjske vire v vaši lokalni skupnosti in razvojne potenciale, ki jih prepoznavate)
Morebitne skupnostne rešitve, ki v občini in njeni okolici že obstajajo (uspešni skupnostni projekti, ki so v teku)
Povezanost deležnikov v lokalni skupnosti (s katerimi akterji iz različnih sektorjev (civilno-družbeni, javni, privatni) v lokalni skupnosti sodelujete in na kakšen način)
Potrebe občine (kaj potrebujete za izvedbo lokalnih trajnostnih skupnostnih projektov in od koga)